

Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendt pr. mail til mst@mst.dk

17. oktober 2017

Friluftsrådets høringsvar til Forslag til Nationalpark Kongernes Nordsjælland

Friluftsrådet har med stor interesse læst 'Forslag til Nationalpark Kongernes Nordsjælland' og har følgende kommentarer:

Friluftsrådet har med store forventninger fulgt arbejdet omkring etableringen af Nationalpark Kongernes Nordsjælland og glæder sig over, at friluftsliv og formidling står som centrale omdrejningspunkter i den kommende nationalpark. Friluftsrådet stiller sig meget positive over for målsætningen om, at formidlingsindsatsen især rettes mod børn og unge, da der herved kan skabes et godt udgangspunkt for en forhøjet kvalitet af naturformidlingen i området.

Friluftsrådet glæder sig samtidig over, at store dele af nationalparkens arealer er ejet af offentlige lodsejere, da dette giver gode forudsætninger for at skabe optimale rammer for de organiserede aktiviteter i området.

Friluftsrådet vil gerne rose forslaget, som vi betragter som en overordnet og rummelig ramme, der efterlader et råderum for nationalparkens virke. Alligevel savner Friluftsrådet flere konkrete tiltag og mere skarpe prioriteringer af indsatser samt en tydeligere konkretisering af, hvordan nationalparken vil arbejde med at understøtte og udvikle friluftsmulighederne. Disse ser vi frem til at se udfoldet i en kommende nationalparkplan.

Nationalparkens afgrænsning

Grundet nationalparkens fragmenterede afgrænsning anbefaler Friluftsrådet, at der både i forslag til bekendtgørelse og kommende forslag nationalparkplan opstilles vision og målsætning for arbejdet med en udvidelse af nationalparken med henblik på at gøre nationalparken mere sammenhængende.

Friluftsrådet har bemærket, at det statsejede område ved Høbjerg Hegn er taget ud af forslaget til afgrænsningen af nationalparken, selvom det tidligere har indgået som del af nationalparken. Friluftsrådet undrer sig over denne ændring og ønsker, at Høbjerg Hegn igen skal indgå i nationalparkens areal.

Højt aktivitetsniveau og behov for planlægning

Nationalparkkområdets befolkningstæthed og attraktive naturværdier medfører, at området allerede i dag oplever mange brugere, der benytter området til en lang række friluft aktiviteter. Områdets umiddelbare nærhed til hovedstaden medfører endvidere, at mange besøger området på jævnlig basis.

De mange interessegrupper i området bruger i udstrakt grad skovene, søerne og de mange stier og veje gennem smukke områder til gå- og løbeture, ridning, cykling, roning, sejlads, oplevelser af fugle og meget andet. Også i luften er der mange aktiviteter blandt svæveflyvere, faldskærmsspringere, paraglidere m.fl.

Med oprettelsen af nationalparken må området forventeligt tiltrække endnu flere besøgende og friluftsudøvere. For Friluftsrådet er dette en positiv udvikling, og vi glæder os over, at der med oprettelsen af nationalparken investeres i friluftslivet. Samtidig ønsker vi at henlede opmærksomheden på nødvendigheden af at imødekomme denne udvikling ved at skabe de nødvendige rammer for friluftslivet i området, hvor de mange brugergrupper har forskellige ønsker og adfærd.

Af erfaring ved vi, at der ofte opstår konflikter mellem brugergrupper i de områder, der oplever mange besøgende, og den kommende nationalparks område er ingen undtagelse. Samtidig medfører det høje aktivitetsniveau en vis grad af slitage på den natur, der er en afgørende forudsætning for værdien af naturoplevelsen.

For at mindske risikoen for konflikt mellem de mange grupper, for at skabe gode forudsætninger for, at disse mange aktiviteter skal kunne dyrkes parallelt i området og for at sikre en beskyttelse af naturen vil Friluftsrådet gerne understrege vigtigheden af den intelligente planlægning. Intelligent planlægning af eksempelvis stiforløb og placering og antal af faciliteter og støttepunkter vil kunne medvirke til at kanalisere rekreativ færdsel uden om sårbare naturområder eller tungt belastede områder. Det sikrer således på en hensigtsmæssig måde en beskyttelse af de mere sårbare naturområder og leder samtidig de forskellige aktiviteter hen i de ønskede områder eller uden om de områder, der kan lede til konflikt. Denne type planlægning giver endvidere mulighed for at udnytte hidtil uopdagede synergieffekter mellem de forskellige brugergrupper, hvor faciliteter planlægges og etableres til flere typer aktiviteter.

Grundet nationalparkens fragmenterede afgrænsning bør der arbejdes med, at man i planlægningen af faciliteter også forholder sig til de områder, der ligger uden for nationalparkens arealer. Når man eksempelvis udvikler stiforløb bør man arbejde med ruter, der forbinder nationalparkens arealer gennem områder, som ligger uden for parken, for derved at opnå længere sammenhængende forløb.

Også grundet nationalparkens fragmenterede afgrænsning anbefaler Friluftsrådet, at der oprettes flere mindre nationalparkporte og indgange til nationalparken frem for én stor. Dette vil medføre en bedre anvendelse og en større tilgængelighed til alle nationalparkens områder.

Friluftsrådet anbefaler endvidere, at man ikke forbyder overflyvning af Nationalpark Kongernes Nordsjælland, eftersom der i dag foregår en række friluftaktiviteter i luften på den kommende nationalparks arealer, blandt andet ved Lynæs, som er et meget benyttet sted for kitesurfere. Et forbud mod overflyvning vil derfor give problemer for opretholdelse af disse aktiviteter.

Fokus på hensynsfuld færdsel

Med de mange typer af friluftaktiviteter der foregår i området, er det afgørende med en tæt involvering af de mange brugergrupper og interessenter i udviklingen af området. Friluftsrådet mener, at det er påkrævet for nationalparken at etablere samarbejdsrelationer med centrale friluftaktører, -foreninger og -organisationer, der kan medvirke til at sikre dialogen mellem de mange brugere af området og sikre, at alle perspektiver og hensyn medtænkes i arbejdet.

Friluftsrådet vil gerne opfordre til et tæt samarbejde med Friluftsrådets lokale kreds, som består af repræsentanter fra mange af Friluftsrådets medlemsorganisationer. De udgør således en gruppe af lokalt forankrede, engagerede mennesker, der repræsenterer de mange forskellige friluftsjinteresser i området og har et stort lokalkendskab.

Friluftsrådet opfordrer nationalparken til at have fokus på at formidle rammerne for god adfærd og hensynsfuld færden samt udbredelse af kendskab til de regler, der gælder for færdsel, så der skabes plads til alle brugere. I planlægningen bør der tages hensyn til, at de mange brugere af området både er foreningsorganiserede og uorganiserede brugere, og det er derfor afgørende, at formidlingen af retningslinjer for hensynsfuld færden også når de mange friluftsudøvere, som ikke er organiserede i foreninger eller lignende, eksempelvis ved opsætning af skilte på shelters, toiletbygninger mm.

For at sikre et særligt fokus på hensynsfuld færdsel og forebyggelse af konflikt foreslår Friluftsrådet, at der nedsættes et konfliktråd, der danner rammen om nationalparkens opmærksomhed på dette område, iværksætter indsatser og håndterer eventuelle konflikter. Et sådant råd er nedsat i Nationalpark Skjoldungernes Land, hvor de med god succes håndterer disse problemstillinger.

Sammensætning i fondsbestyrelsen

I Forslag til Nationalpark Nordsjælland foreslås en sammensætning i bestyrelsen for Nationalparkfonden, hvor fem af pladserne i bestyrelsen besættes af repræsentanter fra kommunerne. Det forhold medfører, at der samlet set er færre pladser til repræsentation af øvrige interesser, end hvad der ses i bestyrelserne for de øvrige nationalparkfonde. Hvad angår forslaget til hvilke aktører der skal udpeges til de øvrige pladser, mener Friluftsrådet, at lodsejerinteresserne bliver tungtvejende. Samtidig vurderer Friluftsrådet, at nogle af de foreslåede lodsejerrepræsentanter er mindre relevante end andre, herunder Skovforeningen. Dette er set i lyset af, at langt størstedelen af nationalparkens areal er ejet af staten, og at der i øvrigt ikke er privatejede skovarealer af betydelig størrelse i de øvrige dele af Nordsjælland og nationalparkens opland.

Samtidig mener Friluftsrådet, at en styrkelse af brugerinteresserne i bestyrelsen kan tilføre yderligere værdi, eftersom nationalparkens område er et massivt benyttet område af mange friluftsudøvere. Derfor støtter Friluftsrådet forslaget om, at Danmarks Jægerforening får en plads i bestyrelsen og vil samtidig indstille et forslag om, at også idrætten gives en plads grundet de mange idrætsbaserede friluftsjinteresser i området. Dette tiltag vil i Friluftsrådets øjne bidrage til at balancere forholdet mellem politikere, lodsejere og brugerinteresser.

Friluftsrådet anbefaler, at nationalparkrådet gives to pladser i bestyrelsen, og at alle der udpeges til bestyrelsen går positivt ind for nationalparken og arbejder for at styrke denne.

Eftersom der med forslaget ikke er tiltænkt kultur-, museums- og turismeinteresserne en plads i nationalparkfundsbestyrelsen, opfordrer Friluftsrådet til, at dette overvejes i udpegningen af formandsposten til nationalparkfundsbestyrelsen og tilsvarende ved sammensætning af nationalparkrådet og repræsentanterne for dette råd i nationalparkfundsbestyrelsen.

Bekendtgørelsen

I bekendtgørelsens § 3 stk. 8 skabes der opmærksomhed om balancen mellem beskyttelse af sårbar natur og behov for planlægning. Friluftsrådet støtter dette fokus og henleder opmærksomheden på, at dette

kræver en meget fin fornemmelse for balancen mellem benyttelse og beskyttelse samt en inddragelse af alle relevante spillere for at kunne sikre dette.

Friluftsrådet mener ikke, at der er helt tilstrækkelig overensstemmelse mellem oplægget og formålsparagraffen og målsætningen, hvad angår inddragelse af lokalbefolkningen i § 2 stk. 6 og § 3 stk. 12. Friluftsrådet anbefaler et tydeligere fokus på at bringe dette i overensstemmelse.

Friluftsrådet vil afslutningsvis opfordre til, at udviklingen af de konkrete indsatser og tiltag i Nationalpark Kongernes Nordsjælland foregår med afsæt i de mange erfaringer og konkrete anbefalinger, der er udviklet i de øvrige nationalparker. Eksempelvis anbefaler Friluftsrådet, at formidlingsindsatsen koordineres med de øvrige nationalparker, som blandt andet har udviklet et fælles formidlingskatalog, der vedrører de emner, nationalparkerne samarbejder om.

Slutteligt vil Friluftsrådet anbefale, at nationalparkens sekretariatet gøres så stort som muligt fra starten frem for at benytte eksterne konsulenter til delopgaver, da dette vil understøtte den lokale forankring og derved give de bedste forudsætninger for nationalparkens opstart.

På vegne af Friluftsrådet:

Torbjørn Eriksen
Vicedirektør, Friluftsrådet

Poul Erik Pedersen
Formand, Friluftsrådet Nordsjælland